

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/247/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117218222
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5117218222.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: J. F., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX Y. K. XXX, štátny občan SR, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25, IČO: 31 320 155, o určenie neprijateľných zmluvných podmienok a určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu v Žiline č.k. 42Csp/152/2017-111 zo dňa 09.01.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie v predmetnom spore rozhodol nasledovne:

Súd určuje, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015 je neplatná. Súd určuje spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru "Flexipôžička" č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaná je povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 99,50 eur, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V dôvodoch svojho rozhodnutia poukazom na ust. § 137 písm. c) CSP, § 52, § 53 Občianskeho zákonníka, príslušné ustanovenia zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov a vykonané dokazovanie konštatoval nasledovné skutkové a právne závery:

Žalovaná ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzatvorili dňa 03.09.2015 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru "Flexipôžička" č. 009196311030915, v ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť žalobcovi úver vo výške 680,- eur. Žalobca sa zaviazal splatiť veriteľovi istinu vo výške 680,- eur pri celkovej výške nákladov vo výške 711,53 eur, v 107 anuitných mesačných splátkach vo výške 12,87 eur. Podľa článku 3. zmluvy, úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 18 %. RPMN činila 20,48 %. Priemerná RPMN bola 19,71 %. Dátum prvej anuitnej splátky bol 14.10.2015 a dátum konečnej splatnosti úveru bol 14.08.2024. Lehota splatnosti úveru bola 108 mesiacov. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť: 1.391,53 eur, z toho výška istiny: 680,- eur a výška celkových nákladov dlžníka: 711,53 eur.

Súčasťou Zmluvy o úvere č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015 bola spotrebiteľská Rozhodcovská zmluva zo dňa 03.09.2015. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola so žalobcom ako spotrebiteľom uzatvorená spolu so zmluvou o úvere a bola súčasťou zmluvy v prípade, že chcel získať predmetný úver. V zmysle Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015 sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú z tejto zmluvy o úvere predložia na prerokovanie a rozhodnutie Stálemu rozhodcovskému súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom Slovenská banková asociácia - SRS, Rajská 15/A, 811 08 Bratislava.

Okresný súd predmetnú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru "Flexipôžička" č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015 právne posúdil ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Aj keď súd posúdil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako zmluvu o úvere, teda absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka, zároveň predmetnú zmluvu vyhodnotil ako typovú spotrebiteľskú zmluvu. Základnou črtou typizovaných spotrebiteľských zmlúv je totiž to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah medzi stranami sporu túto charakteristiku spĺňa, pretože zmluva bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností obchodné podmienky, či cenník, ktoré žalobca ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že žalovaná pri uzatváraní zmluvy vystupovala v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca v čase uzavretia zmluvy nekonal v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti. Súd danú vec posúdil, a predmetnú zmluvu vyhodnotil súčasne aj v súlade so špeciálnou úpravou spotrebiteľského úveru obsiahnutou v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj s ohľadom na ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách obsiahnuté v Občianskom zákonníku. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatný typ zmluvy, ale ide o druh zmluvy, pre ktorú právne predpisy (nielen Občiansky zákonník) stanovujú osobitné podmienky a určujú jej náležitosti. Ustanovenie § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka prikazuje aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka na práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, pokiaľ sú pre spotrebiteľa priaznivejšie než príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Inými slovami Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka. Súd dodáva, že aj ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali inak použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (rozsudok NS SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014).

V danom prípade je tak nepochybné, že úverová zmluva je spotrebiteľskou v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z.. V prípade spotrebiteľských zmlúv súd musí ex offio skúmať, či zmluvy o spotrebiteľskom úvere majú všetky náležitosti ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch (v danom prípade zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), pričom následkom absencie niektorých zákonných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. Bolo tak potrebné v danej veci posúdiť, či predmetná zmluva má v zmysle § 9 ods. 2 citovaného zákona všetky povinné náležitosti, keď pri absencii náležitostí podľa citovaného zákonného ustanovenia sa poskytnutý úver považuje v súlade s § 11 ods. 1 citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov.

Preskúmaním obsahu predmetnej zmluvy súd vzhladol absenciu obligatórnej náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) zákona, t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Súd považuje za potrebné uviesť, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva, ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana, zodpovedá taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami "výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie toho, aká časť každej splátky pripadá na istinu, aká na úroky a na prípadné poplatky (u každej takejto čiastkovej položky osobitne). V splátke by mala byť oddelene uvedená výška splátky istiny, výška splátky úroku a výška splátky poplatkov. Z obsahu predmetnej zmluvy pri tejto náležitosti, t.j. výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, takáto presnosť splnená nie je. Súd konštatuje, že uvedenie časti, ktorá z každej splátky pripadá na splatenie vyčerpanej istiny, na splatenie úrokov a splatenie prípadných poplatkov, je podľa súdu potrebné i preto, aby veriteľ nemal možnosť celú zaplatenú splátku použiť na úhradu úrokov (prípadne poplatkov). Neuvedenie tejto náležitosti by mohlo spôsobiť, že hoci dlžník spláca úver, istina prakticky jeho splátkami splácaná nie je, nakoľko ním uhrádzané splátky sa používajú v celom rozsahu na úhradu príslušenstva, z ktorého dôvodu nedochádza k poníženiu

dĺžnej istiny. Len vtedy, pokiaľ je presne vymedzené, aká časť splátky sa použije na úhradu istiny a aká časť na úhradu príslušenstva, je vylúčené, aby vznikli pochybnosti o tom, ako mali byť zaplatené splátky započítavané na úhradu dlžného úveru s príslušenstvom. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/142/2016 zo dňa 22.06.2016, sp. zn. 6Co/107/2016 zo dňa 27.04.2016, či sp. zn. 6Co/170/2015 zo dňa 17.06.2015 a tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Sžo/19/2012 zo dňa 12.03.2013.

Pre úplnosť dôvodov tohto rozhodnutia, aj vo vzťahu k tejto obligatórnej náležitosti, okresný súd upriamuje pozornosť na právny záver Krajského súdu v Žiline obsiahnutý v rozsudkoch sp. zn. 6Co/30/2017 zo dňa 26.04.2017 a sp. zn. 7Co/61/2017 zo dňa 26.04.2017, a to k rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 zo dňa 9.11.2016. Krajský súd v Žiline konštatoval, že vzhľadom na explicitné znenie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v časti povinnosti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, ak by vnútroštátny súd po rozsudku C 42-15 vyložil toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, doslova by "zlomil" vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradil smernicou EÚ (čo je postup typický pre priamy účinok). Nakoľko sa ale jedná o spory medzi jednotlivcami, priamy účinok smernice je vylúčený (teda môžeme uvažovať iba o účinku nepriamom) a naznačený postup nebude možný, pretože by sa jednalo o výklad práva contra legem. S týmto právnym názorom sa okresný súd plne stotožňuje. V nadväznosti na uvedené okresný súd konštatuje, že nemožno uvažovať ani o nepriamom účinku smernice. V prípade keby bol nepriamy účinok priznaný, aj v tomto prípade by išlo o výklad contra legem, nakoľko zákon o spotrebiteľských úveroch definuje predmetné obligatórne náležitosti inak ako dotknutá smernica. Vzhľadom na uvedené, z dôvodu absencie náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) citovaného zákona sa v zmysle § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý úver na základe predmetnej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Pokiaľ ide o Spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015, táto nebola so žalobcom ako spotrebiteľom osobitne individuálne dojednaná, žalobca nemal možnosť prejavíť svoju slobodnú vôľu, mohol len svojím podpisom túto rozhodcovskú zmluvu ako celok akceptovať alebo odmietnuť. Táto zmluvná podmienka nebola dojednaná individuálne a v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a preto je absolútne neplatná aj z dôvodu, že žalobcovi nedala možnosť na výber medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom. Rozhodcovskou zmluvou reálne došlo k narušeniu Smernicou Rady 93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa, a teda žalovaná od počiatku sledovala v súvislosti s koncipovaním rozhodcovskej zmluvy to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na rozhodcovskom súde, ktorý vyberie žalovaná, a to na súde, ktorý s nachádza v mieste jej sídla za účelom minimalizácie jej nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv žalobcu. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy je absolútne neplatné, keďže takto formulovaná zmluva s textom vopred pripraveným je uzavretá v neprospech žalobcu, keďže deleguje v konečnom ponímaní všetky právomoci len na rozhodcovský súd v Bratislave. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) OZ nie je o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Súd má zato, že predmetnú zmluvu je nutné posúdiť ako neprijateľnú podmienku, nakoľko praktickým dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Pre spotrebiteľa to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si veriteľ už predformuloval v zmluve a na výbere ktorej spotrebiteľ nemal žiadnu účasť, čím je spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spôsob, akým bola rozhodcovská zmluva v prejednávacom prípade koncipovaná a spotrebiteľovi predložená spolu s ostatnými všeobecnými podmienkami, nesvedčí ani o individuálnom dojednaní rozhodcovskej zmluvy, ale skôr o zámernom predkladaní zmluvných podmienok, ktorým žalovaná sledovala vylúčenie tohto dojednania spod režimu súdnej kontroly. Žalovaná nepreukázala osobitné vyjednanie rozhodcovskej zmluvy, resp., že by si žalobca osobitne vymienil jej dojednanie. Napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej zmluvy teda reálne dochádza k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa (dlžníka). Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu (a to či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplývať na obsah zmluvy), čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľným javom. Spôsob, akým bola rozhodcovská zmluva koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v ust. § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, preto je táto rozhodcovská zmluva neplatná podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobnému návrhu žalobcu vyhovel a určil, že Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015 je neplatná a spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru "Flexipôžička" č. 009196311030915 zo dňa 03.09.2015, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou je bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol na základe ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko tento bol v konaní plne úspešný.

V zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. u) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení zmien a doplnkov od poplatku sú oslobodení spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Žalobca ako poplatník bol oslobodený od zaplata súdneho poplatku a podľa § 2 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. V predmetnej veci žalobca bol v konaní úspešný a súd nezistil dôvody na oslobodenie od súdneho poplatku u žalovanej, a preto rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť poplatok z návrhu na začatie konania o určenie neplatnosti dohody vo výške 99,50 eura, a to v súlade s položkou 1, písm. b/ sadzovníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie žalovaná. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnuté rozhodnutie zmeniť, žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanej náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj trov odvolacieho konania v celom rozsahu alebo napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní poukazovala na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súdom prvej inštancie podávaný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. l) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase podpisu zmluvy nie je správny. Je v rozpore so zákonom a záväzným právnym názorom Súdného dvora EÚ, aktuálnou rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov SR, reflektujúcou predmetný právny názor Súdného dvora EÚ ako i praxou a stanoviskom Národnej banky Slovenska. K správnosti výkladu podávanému súdom prvej inštancie odporuje ust. § 9 ods. 3 cit. zákona tým, že zákonom stanovená povinnosť veriteľa poskytnúť spotrebiteľovi amortizačnú tabuľku by nemala žiadny zmysel, ak by túto amortizačnú tabuľku mala obsahovať už priamo zmluva o úvere.

Smernica Európskeho parlamentu a rady 2008/48 ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice rady 87/102/EHS prijatá dňa 23.04.2008 nevyžaduje rozdelenie splátok na istinu, úroky a poplatky. Správnosť vyššie uvedeného výkladu potvrdil aj rozsudok Súdného dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia a.s. proti Klára Biroová. Smernica EÚ predstavuje tzv. úplnú harmonizáciu danej oblasti, čo znamená, že s cieľom dosiahnutia fungujúceho vnútorného trhu členské štáty nesmú zachovávať ani zaviesť prísnejšie pravidlá ako sú v nej uvedené. Súd prvej inštancie bol a je povinný vykladať ust. § 9 ods. 2 písm. l) cit. zákona v súlade so Smernicou EÚ. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru SD EÚ. Eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. l) cit. zákona, na ktorý v tomto konaní poukazuje pritom celkom zjavne možný a v žiadnom prípade ho nie je možné považovať za výklad contra legem a súd prvej inštancie je povinný ho uplatniť. V tejto súvislosti poukázal na rozsudky všeobecných súdov a stanovisko Odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017.

Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zo dňa 03.09.2015 bola uzavretá v súlade s platnou právnou úpravou, a to v súlade s ustanoveniami zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je písomná, obsahovo formálne oddelená od zmluvy o úvere. Obsahuje všetky zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vyžadované náležitosti. Neobsahuje dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním ani dohodu o osobe konkrétneho rozhodcu, ani neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd.

3. K odvolaniu žalovanej proti rozsudku okresného súdu podal písomné vyjadrenie žalobca. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny a žiadnej zo strán nepriznať náhradu trov konania. Vo svojom vyjadrení uviedol, že zastáva názor, že súd v prejednávanej

veci dospel k správnym záverom, keď skonštatoval, že úverová zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti, z ktorého dôvodu je potrebné úver poskytnutý žalobcovi žalovaným považovať za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve ako v dvojstrannom právnom úkone podpísanom žalobcom a žalovaným absentuje uvedenie obligatórných náležitostí zakotvených v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. K obligatórnej náležitosti v zmysle citovaného ustanovenia poukázal na rozhodnutie všeobecného súdu. Uviedol, že je nepochybné, že citovaný zákon pri definovaní obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere šiel nad rámec smernice, no jeho ustanovenia poskytujú spotrebiteľovi väčší rozsah ochrany ako samotná smernica. Ak by konajúci súd šiel cestou striktného eurokonformného výkladu, v konečnom dôsledku by spotrebiteľovi odňal práva priznané zákonom, čo možno považovať za zásah do práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotveného v čl. 46 Ústavy SR a taktiež za porušenie výkladového pravidla zakotveného v ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Taktiež poukázal na gramatický výklad ust. § 9 ods. 2 písm. l) citovaného zákona. Záverom podotkol, že stačí absencia jednej z náležitostí. V prípade napadnutej zmluvy bola nesprávne v neprospech spotrebiteľa uvedená aj hodnota RPMN, nakoľko do nej nebolo zahrnuté poistenie. RPMN a celková čiastka splatná spotrebiteľom tak prevyšovala hodnoty uvedené v zmluve.

4. K vyjadreniu žalobcu, k odvolaniu žalovaného podala žalovaná repliku, v ktorej opätovne uviedla, že žalobcom podávaný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. l) cit. zákona nie je správny. Poukázala na svoje odvolanie, v ktorom konštatovala, že žalobcom, ale aj súdom prvej inštancie podávaný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. l) Zákona o spotrebiteľských úveroch je v evidentnom rozpore so zákonom, záväzným právnym názorom Súdneho dvora EÚ, aktuálnou rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov SR, reflektujúcou predmetný právny názor Súdneho dvora EÚ ako i praxou a stanoviskom Národnej banky Slovenska. Téma, na ktorú žalobca opakovane vo vyjadrení poukazuje je nateraz vyriešená aktuálnou judikatúrou Najvyššieho súdu, a to uznesením Najvyššieho súdu SR z 22.02.2018 sp. zn. 3Cdo 146/2017.

Pokiaľ žalobca vo svojom vyjadrení nepravdivo namieta aj v zmluve bola nesprávne v neprospech spotrebiteľa uvedená aj hodnota RPMN, nakoľko do nej nebolo zahrnuté poistenie tak touto témou sa žalovaná zaoberala už vo vyjadrení k žalobe s odkazom na relevantnú právnu úpravu obsiahnutú v Zákone o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná nepodmieňovala poskytnutie úveru uzavretím poistnej zmluvy. O uvedenom svedčí napr. formulár s názvom Európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Žalobca sa mohol rozhodnúť, či chce vôbec úver poistiť a ak áno, mohol si vybrať z dvoch balíkov, ktorá skutočnosť je zrejma aj napr. zo žalobcom podpísanej listiny nazvanej „Informácie finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poisteniu“. Zmluvu mohol žalobca uzatvoriť aj bez dojednanja poistenia a tak sa poistné v súlade s vyššie citovaným ustanovením Zákona o spotrebiteľských úveroch do výpočtu celkových nákladov nezapočítalo.

5. K replike žalovanej podal žalobca dupliku, v ktorej uvádza, že v plnom rozsahu zotrváva na všetkých doterajších vyjadreniach.

6. Krajský súd ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom, ktorým je žalovaný v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

11. S rozhodnutím prvostupňového súdu, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukazuje. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevyporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Keďže súd prvej inštancie sa vyporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazoval žalovaný aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

12. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

13. V predmetnom konaní nie je sporné, že medzi stranami sporu bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľskou zmluvou sa rozumie každá zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k spotrebiteľovi. Z uvedeného dôvodu má spotrebiteľ právo domáhať sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v súlade s ust. § 137 písm. c) CSP.

Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou 93/13/EHS z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ z 27. júla 2000, Océamo Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05). Súdny dvor viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán. V tejto súvislosti možnosť súdu skúmať nekalú povahu podmienky aj bez návrhu predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 Smernice 93/13/EHS, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 tejto Smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

14. Pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu, tak odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že predmetná rozhodcovská zmluva je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je neplatná s poukazom na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a tým absolútne neplatná, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pri posudzovaní rozhodcovskej zmluvy okresný súd vychádzal z príslušných ustanovení právnych predpisov.

15. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a na vyvrátenie argumentov, na ktorých odvolateľ založil svoje odvolanie, považuje odvolací súd za nevyhnutné uviesť, že pri posúdení zmluvy o spotrebiteľskom úvere okresný súd správne vychádzal z toho, že v predmetnom prípade išlo medzi stranami sporu o uzavretie spotrebiteľskej zmluvy. V právnej teórii civilného práva je spotrebiteľská zmluva charakterizovaná ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa. Právny základ pre ochranu spotrebiteľa je pritom daný v čl. 153 o založení Európskej únie, ktorý okrem iného zakotvuje aj povinnosť prispievať k bezpečnosti a hospodárskym záujmom spotrebiteľov na

podporu ich práv na informácie, osvetu, združovanie sa, na ochranu svojich záujmov. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do nášho právneho poriadku bola implementovaná smernica EÚ č. 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach spotrebiteľských zmlúv, pričom podľa čl. 6 bodu 1 tejto smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Zo smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vyplýva, že táto za spotrebiteľskú zmluvu považuje iba takú zmluvu, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Smernica Rady 93/13/EHS bola zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov. Z ust. § 52 ods. 1 OZ vyplýva, že za spotrebiteľskú zmluvu sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom. Na základe uvedeného možno zhrnúť, že charakteristickým znakom spotrebiteľských zmlúv je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, pričom je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje a spravidla sú tieto zmluvy pripravené vopred vo formulároch. Demonštratívny výpočet neprijateľných podmienok je uvedený v § 53 ods. 4 OZ, pričom podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Vychádzajúc z vyššie uvedeného správne potom okresný súd určil, ktoré neprijateľné podmienky obsiahnuté v predmetnej zmluve sú neplatné. Aj odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu, čo sa stalo aj v preskúmvanej veci.

16. Pokiaľ existujú rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (v počte 4 dvoch senátov NS SR), ktoré predstavujú odklon od zaužívanej praxe a zaužívaného riešenia predmetných sporov v súlade so zásadami, ktoré sú uvedené vyššie, odvolací súd uvedené rozhodnutia nepovažoval za ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle vyššie citovaného čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

17. S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácií odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

18. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnom odvolacom konaní mala plný úspech strana žalobcu, a preto odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím, ktoré vydá súdny úradník v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** j e p r í p u s t n é .

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)